

Ocenění Středočeský Kramerius

V říjnu se v rámci *Týdne knihoven* uskutečnilo udílení cen Středočeský Kramerius. Toto slavnostní setkání se uskutečnilo ve středu 6. října ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně. Titul Středočeský Kramerius získávají dobrovolní knihovníci a knihovnice z pěti regionů Středočeského kraje, na které je kraj rozdělen za účelem poskytování podpory v rámci programu regionálních funkcí knihoven.

Vzhledem ke covidové pandemii tradiční oceňování v loňském roce neproběhlo, z toho důvodu byly ve středu v Kladně uděleny ceny za loňský i letošní rok. Odměněno tak bylo celkem 11 knihovníků.

Ceremoniál se uskutečnil za přítomnosti zástupců Krajského úřadu Středočeského kraje – radního pro kulturu Václava Švendy, předsedkyně Komise pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Středočeského kraje Lucie Cirkvy Chocholové a vedoucí odboru kultury Kateřiny Pešatové.

Oceněné knihovnice za rok 2020

Obsluhovaný region Benešov:
Obecní knihovna v Pyšelicích - **Miroslava Kocourková**

Obsluhovaný region Kladno:
Místní knihovna Kačice - **Lenka Pokorová**

Obsluhovaný region Kutná Hora:
Obecní knihovna v Polepech - **Marie Lelková**

Obsluhovaný region Mladá Boleslav:
Obecní knihovna Libiš – **Jaroslava Vetešníková**

Obsluhovaný region Příbram:
Obecní knihovna obce Zvole – **Věra Humlová**

Ocenění za rok 2021

Obsluhovaný region Benešov:
Obecní knihovna v Přestavlkách u Čerčan - **Kamila Koháková** a **Helena Doležalová**

Obsluhovaný region Kladno:
Místní knihovna Ledčice - **Jan Novotný** (cenu převzala v.z. manželka Věra Novotná)

Obsluhovaný region Kutná Hora:
Obecní knihovna Doubravčice - **Markéta Holá Mišková**

Obsluhovaný region Mladá Boleslav:
Obecní knihovna Nehvizdy - **Klára Strnadová**

Obsluhovaný region Příbram:
Obecní knihovna Drahlín - **Marie Kuchařová**

Všem oceněným gratulujeme!

čtenář

MĚSÍČNÍK PRO KNIHOVNY

Čtenář: měsíčník pro knihovny Váš oborový zdroj informací

- vydává jej Středočeská vědecká knihovna v Kladně za podpory Ministerstva kultury,
- jedná se o jediný celostátní tištěný časopis pro oblast veřejných knihoven,
- vychází 1x měsíčně v období školního roku + jedno letní dvojčíslo,
- vychází kontinuálně od roku 1949, stal se „kronikou“ českého knihovnictví.

Časopis určený všem knihovníkům

- zejména knihovníkům z veřejných knihoven (větších i menších, profesionálních i neprofesionálních),
- pracovníkům odborných a speciálních knihoven,
- studujícím knihovnictví a příbuzných oborů,
- individuálním zájemcům z řad odborné veřejnosti.

Časopis plní funkci vzdělávací, informační, je zdrojem vzájemné inspirace. Nabízí tyto rubriky:

- **Téma** (aktuální problematika, trendy, dění v sítích knihoven),
- **Rozhovory** (seznámení s významnými osobnostmi oboru nebo zaměřené na určité odborné téma),
- **Využití nových technologií** (automatizace a využívání informačních zdrojů na sítích, digitalizace, e-knihy, audioknihy apod.),

- **Čtenářské kluby** (představení zajímavých projektů na podporu četby a čtenářství od dětí a mládeže až po seniory),
- **Dětské čtenářství**,
- **Inspirace, Události** (aktuální dění, odborné akce doma i v zahraničí),
- **Knihovny v malých obcích** (představování podnětných aktivit z míst, kde knihovny svou činností uspokojují potřeby velmi různorodých uživatelských skupin),
- **Recenze, Ze světa, Psalo se jinde, Neušlo nám, Z Knihovny knihovnické literatury** (různé typy informací o nových knihách, odborné literatuře a dění v oboru nebo jeho reflexe v médiích),
- **Literární výročí** (tuzemská i zahraniční jako námět pro práci knihoven) aj.

Pro malé knihovny a jejich zřizovatele

- časopis je otevřený vůči zřizovatelům knihoven, zvláště vůči obcím,
- je důležitý pro vzdělávání knihovníka,
- je příležitostí prezentovat aktivity i malé obce,
- klade důraz na skutečnost, že činnost knihoven přináší místu (obci) prospěch a že knihovny jsou významnými komunitními a kulturními středisky v místech svého působení.

Pro předplatitele je k dispozici **tištěná i elektronická verze** časopisu - <https://www.svkkk.cz/ctenar>.

Kontakt pro zájemce:

ctenar@svkkk.cz, tel.: 312 813 154, 601 553 210

Zdroj: Převzato z prezentace redakce Čtenáře (červenec 2021).

Má vlast cestami proměn - příběhy domova Možnost zapůjčení 13. ročníku výstavy

Výstava prostřednictvím fotografií a příběhů prezentuje nejrůznějších proměněná místa v naší zemi.

Výstava putuje až do dubna 2022 v 7 stojanových, 2 interiérových kolekcích.

Můžete si vybrat z těchto variant:

- STOJANOVÉ KOLEKCE vhodné do exteriéru či prostornějších vnitřních prostor.

Jedná se o samonosné trojboké stojany, které lze postavit na jakoukoli venkovní plochu. V případě potřeby je lze i ukotvit do země.

- INTERIÉROVÉ KOLEKCE (info dole na webové stránce)

Vhodné pro knihovny, infocentra a další vnitřní prostory – plakáty velikosti A1, bez rámců. Každý si instaluje dle vlastních možností.

Plakáty se posílají sbalené v roli poštou nebo jinou přepravní službou.

- KOLEKCE K1 15 ks proměn + 3 info MV
- KOLEKCE K2 15 ks proměn + 3 info MV

Výstavu Vám rádi zapůjčíme zdarma. Převoz výstavy si zajišťujete sami.

U plakátové výstavy je zapůjčení také zdarma, zajišťujete pouze odeslání k dalšímu vystavujícímu. (Adresu včas sdělíme.)

Volné termíny a podmínky pro zapůjčení exteriérové či interiérové kolekce najdete na našich stránkách <http://cestamipromen.cz/usporadani-vystavy>

Vyberte si kolekci a volný termín v putovní tabulce na našem webu a napište na zatrepalkova@cestamipromen.cz.

Tereza Zatřepálková,

Cestami proměn, z.s., www.cestamipromen.cz

e-mail: zatrepalkova@cestamipromen.cz

tel: 733 392 747

Zdroj: e-konference SKIP

Zdroj: <https://www.cestamipromen.cz/>

Doporučujeme Vaší pozornosti Zajímavé články

Jak využít roboty v (ne)tradiční knihovnické lekci

Autor: Mgr. Marie Zabystřanová (Knihovna Třinec)
- <https://knihovnaplus.nkp.cz/archiv/2021-2/informace-a-konference/jak-vyuzit-roboty-v-ne-tradicni-knihovnicke-lekci>

„Knihovna Třinec dlouhodobě sleduje trendy ve vzdělávání. Jedním z výrazných směrů, kterými se školní a volnočasové vzdělávání ubírá, je zvyšování gramotnosti s využitím informačních technologií. V zahraničí se různé dílny, makerspace či kreativní huby stávají součástí knihovnických služeb. V České republice se vzhledem k prostorovým dispozicím knihoven a poměrně velké finanční náročnosti takových projektů jedná stále spíše o novum. Přesto v třinecké knihovně zkusíme najít cestu, jak v nynějších podmínkách rozvíjet vzdělávání založené na konceptu STEAM (viz níže) a technologie přiblížit především dětským návštěvníkům a uživatelům.“

Celý článek v časopise Knihovna Plus - viz odkaz.

Dobříš: knihovna jako pomocník. Jde to?

Autor: Romana Bodorová (MĚK Dobříš)

- <https://duha.mzk.cz/clanky/dobris-knihovna-jako-pomocnik-jde>

„Současná knihovna musí být komunitním centrem obce, města. Městská knihovna v Dobříši ukazuje a inspiruje svým příspěvkem, jak lze zapojit do svých aktivit nejrůznější skupiny uživatelů, včetně občanů města. Pracovníci knihovny předkládají náměty na nejrůznější akce, semináře či workshopy a odpoledne plná her. V jejich nabídce jsou i nové nápady na využití sociálních sítí a nejnovějších technologií, které knihovna má. Odměnou je nárůst zájmu významné a náročné skupiny teens. Nezapomínají však zapojit do aktivit spojených s technologiemi ani handicapované čtenáře.“

Celý článek v časopise Duha - viz odkaz.

Memorandum MŠMT a MK ČR

„Ministři Lubomír Zaorálek a Robert Plaga dne 6. září 2021 podepsali Memorandum Ministerstva kultury (dále MK) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT). Týká se především spolupráce knihoven a dalších kulturních a pamětových institucí se školami a školskými zařízeními v oblasti kulturního povědomí a čtenářské, informační a mediální gramotnosti. Realizaci klíčových témat Memoranda zajistí meziresortní pracovní skupina, složená ze zástupců MK a MŠMT, která každoročně plnění Memoranda vyhodnotí.“

Řada knihoven se školami spolupracuje na výborné úrovni již léta. Podpisem memoranda budou mít oficiální podporu i ti knihovníci, kteří spolupráci teprve zahajují. Celý text memoranda najdete na: https://mkcr.cz/doc/cms_library/memorandum-o-spolupraci-mezi-mk-a-msmt-13930.pdf

Zdroj: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministri-kultury-a-skolstvi-podepsali-memorandum-o>

Operační program Jan Amos Komenský

Vláda České republiky schválila Programový dokument Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) pro nové období 2021–2027. Jedná se o zásadní krok, který Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako Řídící orgán OP JAK posune k další fázi vyjednávání s Evropskou komisí. **První výzvy by mohly být vyhlášeny v polovině roku 2022.** Žadatelé budou moci v novém programovém období čerpat **přibližně 90 miliard korun.**

Hlavním cílem OP JAK pro programové období 2021–2027 je podpora rozvoje otevřené a vzdělané společnosti založené na znalostech a dovednostech, rovných příležitostech a rozvíjející potenciál každého jednotlivce. **Jedna z věcných priorit cílí na podporu všech úrovní vzdělávání – od předškolního až po terciární vzdělávání.**

Zdroj: <https://opvvv.msmt.cz/aktualita/vlada-schvalila-operacni-program-jan-amos-komensky-pro-nove-programove-obdobi-2021-2027.htm>

Připravovaná změna v Národní soustavě kvalifikací

Na návrh MŠMT budou stávající knihovnické profesní kvalifikace (PK) zásadně přepracovány s ohledem na revize rámcových vzdělávacích programů. Z jednání pracovních skupin knihovníků s představiteli Národního pedagogického institutu vzešlo, že knihovnické kvalifikace NSK čeká velká revize a přepracování. Dosud platných šest kvalifikací (středoškolské úrovně) bude redukováno na pouhé tři kvalifikace:

- Knihovník v přímých službách (= sloučený knihovník v přímých službách a referenční knihovník),
- Knihovník katalogizátor (= sloučený knihovník akvizitér a knihovník katalogizátor),
- Knihovník v knihovně pro děti.

A dále, vybrané kompetence z PK *Knihovník pracovník správy fondů* budou upraveny a začleněny do nové PK - *Knihovník v přímých službách*.

Zdroj: Konference Knihovny současnosti

Národní plán obnovy (NPO)

Národní plán obnovy (NPO) je souhrn reforem a investic, které chce Česká republika realizovat díky penězům z Evropské unie.

Finanční prostředky budou směřovat mj. do digitalizace, chytré energetiky a dopravy, dekarbonizace, čisté mobility, vody, vzdělání, sociálních služeb, vědy či zdravotní prevence. NPO má pomoc s nastartováním a modernizací tuzemské ekonomiky nejen v souvislosti s pandemií COVID-19.

Národní plán obnovy je rozčleněn do šesti pilířů:

1. Digitální transformace,
2. Fyzická infrastruktura a zelená tranzice,
3. Vzdělávání a trh práce,
4. Instituce a regulace a podpora podnikání v reakci na covid-19,
5. Výzkum, vývoj a inovace,
6. Zdraví a odolnost obyvatel.

Více informací najdete na <https://www.planobno-vyvr.cz/cile-a-pilire>

Nabídka spisovatelky Ivony Březinové

Uplynulý rok besedám nepřál, rodinné důvody mi navíc nedovolovaly, abych se příliš vzdalovala od Prahy. Ale setkávání se čtenáři v knihovnách mi chybí. Nevím, co přinese příští rok, ale ráda bych s Vámi zůstala v kontaktu aspoň prostřednictvím svých knih.

Rozhodla jsem se oslovit Vás s nabídkou prodeje starších a dnes už většinou nedostupných titulů. Knihy jsou ale nové, nepoužité. Pokud Vám tedy ve fondu něco z mé nabídky v přiloženém seznamu chybí a rádi byste si knihy dokoupili, napište mi, ráda vše zařídím. S autogramem a bez poštovního. Nabídka zaslání knih samozřejmě platí i pro všechny nové tituly, které jsou nyní na trhu.

Nabídka posledních kusů knihovnám

Detailní informace o knihách zde: <https://www.brezinova.cz/>

Knihy posílám s podpisem, na vyžádání i s konkrétním věnováním.

Platba je fakturou, která je přiložená v balíčku.

Poštovné ani balné nehradíte.

Při objednání prosím napište:

1. seznam knih, případně počet jednotlivých titulů
2. fakturační adresu včetně IČ
3. dodací adresu
4. jméno a telefon osoby, která bude balíček PPL přebírat

Objednávejte zde: ivona@brezinova.cz

Srdečně Vás všechny zdraví a hodně zdraví přeje

Ivona Březinová, <http://www.brezinova.cz>
<https://www.gangodvaznych.cz/>
https://www.instagram.com/ivona_brezinova/

Zdroj: e-konference Knihovna

Nejlepší knihy dětem 2020-2021 Podzim Výběr z nejlepších knih pro děti a mládež

Komise pro dětskou knihu SČKN a Česká sekce IBBY vytvořily projekt, v němž každoročně doporučují nové české knihy pro děti a mládež. Katalog slouží pro orientaci knihkupcům, knihovnám, školám, ale také rodičům a širší veřejnosti. Ve většině evropských zemí takový katalog vychází a všem, kdo s knihami a dětmi pracují, výrazně pomáhá.

K nahlédnutí - <https://www.nejlepsiknihydetem.cz/file/document/ed642ef5397d772b24e3a-4038de024ef.pdf>

Ke stažení - <https://www.nejlepsiknihydetem.cz/file/document/479a558abd30de499a2d293a-851997cb.zip>

Zdroj: <https://www.nejlepsiknihydetem.cz/>

Inspirace z nového ICT kurzu - Mentimeter

Vyzkoušejte si aplikaci vhodnou pro interakci s dětmi či studenty.

Mentimeter - <https://mentimeter.com>

Charakteristika aplikace:

- aplikace k vytváření prezentací se zpětnou vazbou v reálném čase
- slouží k online spolupráci
- neomezený počet účastníků
- neomezený počet prezentací
- max. 2 snímky s otázkami
- max. 5 snímků s kvízovými otázkami
- přihlášení do kvízu za pomoci kódu
- k dispozici jako mobilní aplikace

Vzdělávání o osobních financích pro celou rodinu

Piggy Bank pro finanční gramotnost

Projekt **Piggy Bank**, jehož cílem je podpořit rodinné finanční vzdělávání pro všechny členy domácnosti, od malých dětí až po rodiče i prarodiče, s cílem podpořit realističtější chápání rodinné ekonomiky. Výstupy projektu můžeme využít i v knihovnách při lekcích finanční gramotnosti.

O projektu - <https://piggybankproject.eu/cs/about-the-project-cz/>

Velmi kvalitně zpracované **podklady a výukové materiály** najdete na <https://piggybankproject.eu/elearning/course/view.php?id=3>

Při práci s dětmi v knihovnách můžeme, my knihovníci, využít zejména **12 komiksů**, které jsou určeny pro děti ve věku od 6 do 12 let - <https://piggybankproject.eu/elearning/course/view.php?id=3&section=3>

Únikové místnosti jsou určeny starším dětem. 12 online vzdělávacích únikových místností pro teenagery ve věku od 13 do 18 let najdeme na <https://piggybankproject.eu/elearning/course/view.php?id=3&section=1>

Zajímavé jsou také další moduly: 12 WebQuestů pro mladé lidi (ve věku od 19 do 25 let), workshopy pro rodiče a příručky pro lektory i účastníky.

Zdroj: <https://piggybankproject.eu/elearning/>

Online kurzy lektorského minima

Lektorské minimum I

Online kurz pro začínající lektory, zaměřený hlavně na prezenční vzdělávání. Celkem 37 lekcí. <https://kurzy.epale.cz/courses/lektor>

Lektorské minimum II

Pokračování kurzu Lektorské minimum, se zaměřením na distanční a blended vzdělávání. Celkem 29 lekcí. <https://kurzy.epale.cz/courses/lektorske-minimum-2>

Lektorské minimum III

Pokračování kurzů Lektorské minimum I a II, se zaměřením na online výuku. Celkem 43 lekcí. <https://kurzy.epale.cz/courses/lektorske-minimum-III>

Tyto kurzy (po registraci) zdarma nabízí platforma EPALE, která je určena všem odborníkům z oboru celoživotního vzdělávání, na <https://kurzy.epale.cz/>

V odkazech u jednotlivých kurzů si můžete prohlédnout dílčí témata, která vás čekají, pokud se do kurzu přihlásíte. Výuka přináší spoustu podkladů v podobě videí i písemných materiálů, samozřejmě také zpětnou vazbu a závěrečný test.

Lektorské minimum mohou knihovníci využít ve své lektorské praxi při práci se čtenáři a návštěvníky.

Zdroj: <https://kurzy.epale.cz/>

Milostivé léto v knihovnách

Akce pokračuje až do konce ledna

Jistě jste již zaznamenali, že vláda vyhlásila tzv. *Milostivé léto*, což znamená, že od 28. října do 28. ledna se mohou lidé, kteří jsou v exekuci vůči státu a veřejným institucím (např. zdravotní pojišťovny, obce, nemocnice, technické služby, dopravní podnik, ČEZ, knihovny...) snadno dostat ze svých dluhů.

Pro mnohé lidi je to opravdu zásadní příležitost a něco, co jim může naprosto změnit život.

Pro představu: žijete v naprosté bídě na ubytovně a dlužíte dlouhodobě za tři pokuty v MHD (dejme tomu 1500,-). Dokud pak nesplatíte 60 000,- (částka "naskáče" díky exekuci), tak např. nedosáhnete na obecní byt. Těch 60 000,- samozřejmě nemáte a pravděpodobně mít nebudete, takže dopravní podnik nedostane zapláceno za pokuty a Vy zůstanete zadlužení a na ubytovně.

Mezi instituce, na které se *Milostivé léto* vztahuje, patří také knihovny zřizované městem či krajem. Knihovna v tomto případě dostane svůj dluh (= dlužník splatí pouze jistinu, tzn. původní výši dluhu) a dlužník se zbaví (mnohdy závratných) poplatků z exekučního řízení.

Podle expertů z *Člověka v tísní* patří knihovny mezi čtyři nejčastější instituce, u nichž soudní exekuce vznikají. Speciálně se pak týkají dětských dlužníků (!).

Prosím, pokud vaše knihovna přikročila k vymáhání pokuty soudním exekutorem, dejte vědět svým uživatelům, kterých se to týká! Pomůžete!

Jak to přesně funguje - najdete na <https://milostiveleto.cz/>

Reportáž v ČT - <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11412378947-90-ct24/221411058131027/diskuse/>

Akci podporuje Středočeský kraj - <https://1url.cz/SKU6b>

Pomozme šířit informace o *Milostivém létě* mezi další uživateli knihovny, kterých se to může týkat: v tomto měsíci by měl vzniknout také informační leták, který můžete dát k dispozici veřejnosti ve své knihovně (dám zde vědět, hned jak bude připraven), např. k veřejnému internetu, do čítárny novin a na další místa, kde usoudíte, že najdou svou potenciální "cílovou skupinu".

Člověk v tísní nyní připravuje také webovou stránku, která by se mohla - cítíte-li stejně potřebnost a naléhavost této příležitosti, jak změnit k lepšímu konkrétní životy lidí kolem nás - na čas nastavit třeba jako "domovská stránka" stanic, na kterých v knihovnách nabízíme veřejný internet ...

<https://milostiveleto.cz/>

<https://www.jakprezidluhy.cz/>

Zdroj: e-konference Knihovna

Středočeský kraj **MILOSTIVÉ LÉTO**

JAK VEN Z DLUHŮ?

Využijte jedinečnou šanci osvobodit se od svých dluhů a začněte znovu normálně žít!

Šance na restart pro vás, kteří dlužíte veřejnoprávní instituci. Uhradte exekutorovi do 28. 1. 2022 jistinu, tedy dlužnou částku, vůči veřejným institucím plus poplatek a díky akci „Milostivé léto“ vám bude zbytek dluhu odpuštěn.

Výběr z novinek z fondu Knihovny knihovnické literatury Národní knihovny

Radváková, Věra

Základy odborné práce včetně základů informační etiky / Věra Radváková, Tomáš Sigmund. -- Druhé aktualizované a rozšířené vydání. -- Praha : Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2020. -- 163 stran : ilustrace

ISBN 978-80-245-2404-7

Šípoš, Václav, 1959-

Stoletá historie / autor ilustrací, grafická úprava: Václav Šípoš ; další autoři: Jarmila Burešová, Alena Bittmarová, Miroslava Sabelová. -- Ostrava : Knihovna města Ostravy, 2021. -- 1 složený list (10 stran) : barevné ilustrace

ISBN 978-80-907364-3-6

Šípoš, Václav, 1959-

Knihovna a její služby / autor ilustrací, grafická úprava: Václav Šípoš ; další autoři: Jarmila Burešová, Alena Bittmarová, Miroslava Sabelová. -- Ostrava : Knihovna města Ostravy, 2021. -- 1 složený list (10 stran) : barevné ilustrace

ISBN 978-80-907364-5-0

Jurnečka, Oto, 1969-

Šest pilířů cenzury, aneb, Příručka moderního Koniáše / Oto Jurnečka. -- Vydání první. -- Olomouc : Naštané matky z.s., 2021. -- 191 stran : ilustrace, portréty

ISBN 978-80-906573-9-7

Regionální funkce knihoven 2020 : výroční zpráva o plnění regionálních funkcí krajských knihoven na území ČR za rok 2020. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2021. -- 66 stran : grafy, tabulky
Online na <https://ipk.nkp.cz/docs/vyrocní-zpráva-o-rf-2020>

Šípoš, Václav, 1959-

Knihovna pro rodiny / autor ilustrací, grafická úprava: Václav Šípoš ; další autoři: Jarmila Burešová, Alena Bittmarová, Miroslava Sabelová. -- Ostrava : Knihovna města Ostravy, 2021. -- 1 složený list (10 stran) : barevné ilustrace

ISBN 978-80-907364-6-7

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkkk.cz>;
kontakt: senfeldova@svkkk.cz, tel. 721 632 373; liska@svkkk.cz, tel. 721 284 079